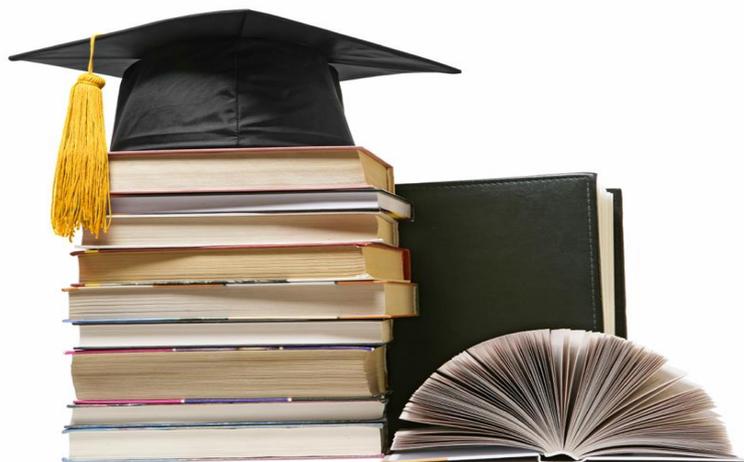

RĪGAS STRADIŅA UNIVERSITĀTE
KOMUNIKĀCIJAS FAKULTĀTE

METODISKIE NORĀDĪJUMI
NOSLĒGUMA DARBA
IZSTRĀDĀŠANAI UN NOFORMĒŠANAI

Studiju programmām

**“Fotogrāfija”, “Multimediju komunikācija”, “Sabiedriskās attiecības”,
“Žurnālistika”**

Rīga 2023/2024

SATURA RĀDĪTĀJS

1. Noslēguma darba izstrādāšanas vispārīgie noteikumi	3
1.1. Noslēguma darba apjoms	3
1.2. Noslēguma darba izstrādes un aizstāvēšanas termiņi	3
1.3. Noslēguma darba temata izvēle un apstiprināšana	4
1.4. Obligātās prasības noslēguma darbam	4
1.5. Noslēguma darba strukturējuma prasības	4
1.6. Nosacījumi noslēguma darba kā radošā darba izstrādei	5
1.7. Konsultācijas ar noslēguma darba zinātnisko vadītāju	6
2. Noslēguma darba struktūrelementu izstrāde un noformējums	7
2.1. Ievads	7
2.2. Pamatdaļas	7
2.2.1. Teorētiskā daļa	7
2.2.2. Praktiskā daļa	8
2.3. Secinājumi / nobeigums.....	8
2.4. Citi struktūrelementi	9
2.5. Pielikumi	9
3. Atsauču un literatūras saraksta noformēšana	11
4. Noslēguma darba noformēšanas vispārējās prasības	17
5. Mānīšanās un plaģiāts	19
6. Noslēguma darba iesniegšana un aizstāvēšana	24
Pielikumi	25

1. NOSLĒGUMA DARBA IZSTRĀDĀŠANAS VISPĀRĪGIE NOTEIKUMI

Noslēguma darbs ir Rīgas Stradiņa universitātes Komunikācijas fakultātes bakalaura studiju programmas “Fotogrāfija”, “Multimediju komunikācija”, “Sabiedrisko attiecības” un “Žurnālistika” 1. un 2. studiju gada (neklātienas programma) studenta patstāvīgi veikts un apkopots oriģināls radošais darbs vai zinātnisks pētījums, kurā, balstoties uz aktuālo teorētisko un praktisko problēmu un koncepciju analīzi un izpēti, ir iegūtas jaunas teorētiskās atziņas, apkopoti un analizēti empīriskā pētījuma dati, izdarīti secinājumi un sniegtas pētījuma rezultātu praktiskās izmantošanas rekomendācijas.

Noslēguma darba izstrāde un aizstāvēšana ir obligāts priekšnosacījums akadēmiskā sociālo zinātņu bakalaura grāda iegūšanai mediju un komunikācijas zinātnē (nozare – plašsaziņas līdzekļi un komunikācija).

Pirmajā studiju gadā:

- studiju programmās “Multimediju komunikācija” (neklātiene – 2. st. g.), “Fotogrāfija” (klātiene, neklātiene), “Žurnālistika” noslēguma darbi ir radošie darbi;
- studiju programmā “Sabiedriskās attiecības” noslēguma darbs ir gadījuma, piemēram, sabiedrisko attiecību kampaņas, analīze (*case analysis*).

1.1. Noslēguma darba apjoms

Noslēguma darba minimālais vārdu skaits ir 4500, maksimālais – 6000. Darba apjomā neietilpst titullapa, anotācijas, satura rādītājs, izmantoto informatīvo avotu saraksts, saīsinājumu un/vai speciālo terminu saraksts, kā arī pielikumi.

Tekstuāliem žurnālistiskajiem radošajiem darbiem jāietver rakstu/interviju sērijas tematisko aktualitāti, personīgo motivāciju, publikāciju plānu, publikāciju/koncepta saturiskās un vizuālās stilistikas aprakstu, pēcapstrādes aprakstu. Radošo darbu veido rakstu/interviju sērija, ko veido 3-5 publikācijas (katras garums 3-4 lapas).

Vizuāliem (foto) radošajiem darbiem jāietver fotostāsta/foto sērijas idejas izklāstu, tēmas aktualitāti, personīgo motivāciju, darba struktūru, kontekstuālo izpēti – līdzīgu darbu analīzi, vizuālās stilistikas aprakstu, pēcapstrādes aprakstu. Radošo darbu veido foto sērija (10-12 darbi).

Audiāliem radošajiem darbiem jāietver radošā darba idejas izklāstu, tēmas aktualitāti, personīgo motivāciju, darba struktūru un scenārija plānu, audiālās

stilstikas aprakstu. Darbam jāpievieno topošā produkta pilotepizode, kas nepārsniedz 15 minūtes.

Audiovizuālajiem radošajiem darbiem jāietver idejas izklāstu, tēmas aktualitāti, personīgo motivāciju, kontekstuālo izpēti – līdzīgu darbu analīzi, darba struktūru un scenārija plānu, vizuālās stilstikas aprakstu. Darbam pievieno topošā produkta (dokumentālas īsfilmas) audiovizuālu pieteikumu, kas nepārsniedz 5 minūtes, video sižetu (3-5 min).

Vārdu skaitam un pārējiem noteikumiem ir jābūt ievērotiem, pretējā gadījumā noslīguma darbs netiks pieņemts aizstāvēšanai!

1.2. Noslīguma darba izstrādes un aizstāvēšanas termiņi

01.12.2023.-15.12.2023.	E-studijās pie studiju kursa “Ievads studijās un specialitātē” jāiesniedz noslīguma darba temata pieteikums
Līdz 22.02.2024.	Tēmas precizēšana e-studijās kursā “Noslīguma darbs” (ja nepieciešams)
Līdz 29.03.2024.	Jāiesniedz e-studijās darba teorētiskā daļa
Līdz 26.04.2024.	Jāiesniedz e-studijās metodes apraksts/ koncepcija/ praktiskā daļa
Līdz 04.06.2024.	Jāiesniedz e-studijās noslīguma darba gala variants Darbs tiek iesniegts e-studijās pie attiecīgā studiju kursa “Noslīguma darbs” izveidotā uzdevumā. Izdrukāta Noslīguma darba gala versija fakultātē nav jāiesniedz.
Pēc 17.06.2024.	Noslīguma darba aizstāvēšana (datums tiks precizēts)

Noslīguma darba aizstāvēšana notiek fakultātes izveidotas komisijas priekšā klātienē vai attālināti *Zoom* platformā (par to tiks paziņots atsevišķi).

1.3. Noslīguma darba temata izvēle un apstiprināšana

Noslīguma darba tematu atbilstoši fakultātes tematiskajiem virzieniem un attiecīgās studiju programmas studiju mērķiem students izvēlas patstāvīgi vai konsultējoties ar

Komunikācijas fakultātes docētājiem vai studiju programmas vadītāju. Students ar potenciālo darba vadītāju vienojas par darba tematu un potenciālo darba nosaukumu. Studentam ir jāievieto iesniegums e-studijās (sk. 1. piel.), kas ir izvēlētā darba temata apstiprinājums un apliecina docētāja piekrišanu vadīt attiecīgo darbu.

Darba vadītājs savu piekrišanu iesniegumā apliecina ar parakstu (students iesniegumu skenē un ievieto e-studijās) vai e-parakstu.

Iesniegums e-studijās pie studiju kursa “Ievads studijās un speciālistātē” izveidotajā mapē ir jāiesniedz no 2023. gada 1. decembra līdz 2023. gada 15. decbrim. 2024. gada janvārī iesniegumus par temata apstiprināšanu iesniedz tie, kas maina tematu, vadītāju, atgriežas pēc akadēmiskā atvaļinājuma u.tml. Tā kā studiju kurss šajā laikā jau ir beidzies, šādā gadījumā iesniegums par tematu jāievieto studiju kursā “Noslēguma darbs” līdz 2024. gada 22. februārim.

1.4. Obligātās prasības noslēguma darbam

Noslēguma darbam ir jāatbilst vairākām obligātām prasībām.

1. Darba temata aktualitāte no teorijas un prakses viedokļa.
2. Darba satura un struktūras atbilstība izvēlētajam tematam.
3. Prasībām atbilstošs darba noformējums.
4. Pareizas un precīzas atsauces, citējot, minot, pārstāstot viedokļus, faktus, datus.
5. Secinājumi un priekšlikumi atbilstoši darba tematam un saturam (ja tādi izriet no pētījuma satura un ir lietderīgi);
6. Zinātnisks (akadēmiskas) valodas stils, gramatikas un stilistikas noteikumu ievērošana.

1.5. Noslēguma darba strukturējuma prasības

Noslēguma darbu veido teorētisks pamatojums, koncepcija un radošais darbs (piemēram, rakstu sērija, filma, fotogrāfiju sērija, medija formāts u. c.). Šajā darbā students iesniedz savu radošo darbu ar studiju jomu saistītā formā. Darba saturs un veidošanas principi ir pamatoti teorētiskajā daļā.

Noslēguma darba struktūrelementi:

1. titullapa (sk. 2. piel.);
2. satura rādītājs (sk. 3. piel.);
3. ievads;
4. temata izklāsts – noslēguma darba pamatnodaļas:
 - 4.1. teorijas apskats un analīze,
 - 4.2. pētījuma metodes un izlases (datu atlases) apraksts un pamatojums (pētnieciskajiem darbiem),
 - 4.3. pētījuma rezultātu apkopojums (pētnieciskajiem darbiem),
 - 4.4. koncepcijas izstrāde (tikai radošajiem darbiem),
 - 4.5. rezultātu analīze (tikai radošajiem darbiem).
5. nobeigums, kurā ir secinājumu daļa;
6. saīsinājumu un/vai speciālo terminu skaidrojums (ja tādi ir tekstā un ir nepieciešamība tos izskaidrot);
7. izmantoto informatīvo avotu saraksts;
8. pielikumi (ja tie nepieciešami);
9. darba autora apliecinājums (galvojums), ka noslēguma darbs ir izstrādāts patstāvīgi un tajā ir ievērotas autortiesības (sk. 4. piel.).

Radošā noslēguma darba koncepcijas daļa ietver mērķa, mērķauditorijas, vēstījumu un realizācijas izklāstu, detalizētu autora radošās idejas un tās īstenošanas aprakstu.

1.6. Nosacījumi noslēguma darba kā radošā darba izstrādei

Noslēguma darbs tiek izstrādāts kā radošais darbs. Radošo darbu – audiovizuālo (fotosērija, īsfilma, multimedīāls stāsts utt.) un žurnālistikas darbu tematiem ir jāatbilst fakultātes norādītajiem tematiskajiem virzieniem, jābūt saistītiem ar attiecīgās studiju programmas studiju mērķiem, kā arī jāatbilst konkrētajā studiju programmā apgūtajam audiovizuālo materiālu tipam.

Radošajiem audiovizuālajiem darbiem un žurnālistikas darbiem jābūt:

1. izgatavotiem ar iecerei atbilstošu tehnisko aprīkojumu. Ieceres saskaņošanas gaitā ar darba vadītāju ir jāsaņem audiovizuālo materiālu tehniskā koda atbilstība nozares augstākajiem standartiem. Ja ieceri tehniski nevar īstenot ar fakultātē pieejamām tehnoloģijām, ir jābūt skaidram rīcības plānam, kā tehniski darbs tiks īstenots;
2. pēcapstrāde jāveic ar profesionālu pēcapstrādes programmatūru, lai produkts būtu izmantojams nozares segmentā;

3. izstrādājot radošos darbus žurnālistikā, tos vēlams piesaistīt konkrēta medija formātiem, savukārt audiovizuālos materiālus (sižetus, dokumentālas īsfilmas) vēlams veidot atbilstoši konkrētas izplatīšanas platformas formātam;
4. izstrādē jāievēro ētikas normas attiecībā uz privātumu.

Ja darbā tiek izmantoti citu autoru izstrādāti produkti, uz tiem jābūt atsaucei/norādei titrā un audiovizuālā materiāla beigās.

Audiovizuālajā materiālā jābūt iekļautai norādei (titram) par to, ka darbs ir izstrādāts kā Rīgas Stradiņa universitātes studiju programmas nobeiguma darbs.

Netiek akceptēti emuāri (blogi) kā personiskās pieredzes stāsti.

Komunikācijas fakultātes sapulcē izskata studenta iesniegumu, apstiprina darba tematu, paredzamo nosaukumu un zinātnisko vadītāju, vai, pievienojot motivētu skaidrojumu, noraida pieteikumu (students tiek informēts par pieņemto lēmumu). Šajā gadījumā studentam divu nedēļu laikā ir jāiesniedz jauns pieteikums.

Komunikācijas fakultātes lēmumu var apstrīdēt divu nedēļu laikā, iesniedzot motivētu iesniegumu Komunikācijas fakultātes dekānam.

1.7. Konsultācijas ar noslēguma darba zinātnisko vadītāju

Pēc tam, kad Komunikācijas fakultātes sapulcē apstiprināti studentu izvēlētie un iesniegtie temati un darba vadītāji, students vienojas par konsultāciju ar darba zinātnisko vadītāju un apspriež sava darba gaitu.

Izstrādājot noslēguma darbu, studentam 4 (četras) reizes jāapmeklē darba vadītāja konsultācija (ieskaitot konsultāciju pirms darba tēmas apstiprināšanas). Veidlapa glabājas pie studenta, un students ir atbildīgs par tās izmantošanu konsultācijas laikā. Aizpildītu konsultāciju lapu students augšuplādē e-studijās (vienlaikus ar noslēguma darba iesniegšanu) pie šim mērķim izveidotā uzdevuma. Darba vadītājs lejuplādē iesniegto dokumentu un parakstās par sniegtajām konsultācijām. Informācija par saņemtajām konsultācijām tiek ņemta vērā, vērtējot noslēguma darba izstrādes procesu un sadarbību ar vadītāju.

2. NOSLĒGUMA DARBA STRUKTŪRELEMENTU IZSTRĀDE UN NOFORMĒJUMS

1.1. Ievads

Noslēguma darba ievadā jāraksturo temata aktualitāte un nozīmīgums, jāpamato temata izvēle, jāsniedz problēmjautājumu pārskats, jāformulē darba mērķis, pētnieciskais jautājums/hipotēze (zinātniskais pieņēmums) un uzdevumi, jāraksturo darba izpētes objekts un priekšmets. Ievada apjoms ir **līdz 1000 vārdiem**.

Darba mērķis ir paredzamais rezultāts, kuru darba autors pētniecības procesā vēlas sasniegt. Mērķa formulējumam jābūt īsam, konkrētam, precīzam, noslēguma darba tematam atbilstošam. Mērķa formulējums paver iespēju detalizēti raksturot izpētes objektu, priekšmetu un metodes, kā arī mērķa sasniegšanai veicamos uzdevumus (3–5), kas attiecīgi atspoguļo mērķa sasniegšanas procesu.

Darba ievadā jāsniedz arī pētījuma metožu un pētnieciskās bāzes apraksts, kā arī jāraksturo (jāanalizē) izmantoto avotu un literatūras klāsts. Nepieciešamības gadījumā var veidot izmantoto avotu un literatūras apskatu kā atsevišķu darba struktūrelementu.

Izmantoto avotu un literatūras analīze ietver ar darba tematu saistīto koncepciju un viedokļu kritisku vērtējumu, problēmas izpētes līmeņa un apjoma izvērtējumu.

Ievada beigās jāraksturo darba struktūra.

1.2. Pamatnodaļas

1.2.1. Teorētiskā daļa

Noslēguma darba pamatnodaļas var sadalīt teorētiskajā un koncepcijas daļā.

Teorētiskā daļa veido darba teorētisko bāzi. Tajā jāanalizē pētāmās problēmas teorētiskie aspekti, jāskaidro un jāraksturo svarīgākie jēdzieni, kritiski un analītiski izmantojot būtiskākās un aktuālākās publikācijas pētāmajā jomā. Noslēguma darba autora uzdevums ir:

1. veikt temata analīzi un izdalīt atsevišķus tās aspektus (kas veido teorētiskās daļas nodaļas);
2. atrast, apkopot un salīdzināt visu pieejamo informāciju par pētāmo jautājumu;
3. veidot savu teorētisko pieeju.

Teorētiskās daļas apjoms ir **līdz 2000 vārdiem**.

NB! Citējot dažādu autoru domas, citātu kopapjoms nedrīkst pārsniegt 1/3 no katras lappuses! Citāts, kas pārsniedz 30 vārdus, tiek izcelts atsevišķā rindkopā, ar kopīgu atkāpi un 11 punktu fontu. Šādā gadījumā pēdiņas NAV jāizmanto.

1.2.2. Praktiskā/koncepcijas daļa

Praktiskajā daļā apraksta pētījuma gaitu. Praktisko daļu iesāk ar pētījuma metodes un izlases raksturojumu, vispirms sniedzot pētījuma metodes izvēles pamatojumu.

Pētījuma rezultātu apkopojumā un rezultātu analīzē jāsniedz iegūto empīrisko datu skaidrs un pārskatāms izklāsts, turpinājumā tos skaidrojot, salīdzinot un interpretējot. Pētījuma daļas noslēgumā precīzi jāformulē pētījumā iegūtās atziņas.

Radošā darba koncepcija ietver mērķa, mērķauditorijas, vēstījumu un realizācijas izklāstu, detalizētu autora radošās idejas un tās īstenošanas aprakstu. Koncepcijas daļa ir **ap 1500 vārdus**.

1.3. Secinājumi /nobeigums

Nākamais darba elements ir secinājumi / nobeigums (pētnieciskajiem darbiem). Tajā darba autors izvērtē, kā ir sasniegts izvirzītais mērķis, vai ir/nav apstiprinājusies pētījuma hipotēze / skaidri atbild uz pētījuma jautājumiem. Secinājumi jāraksta darba satura izklāsta secībā. Secinājumos atspoguļojas darba autora radošais ieguldījums izvēlētajā temata izpētē. Tajos jāiekļauj tikai autora paša domas, atziņas, spriedumi, vērtējumi. Secinājumi nedrīkst būt savstarpēji pretrunīgi. Tiem jābūt loģiskiem, konkrētiem, pamatotiem ar datiem, viedokļiem, faktiem, darba autora atziņām, kas balstās vai izriet no pētījumā izmantotajiem avotiem un literatūras. Secinājumi /nobeigums veido arī pamatu darba autora ziņojumam (prezentācijai) aizstāvēšanas laikā.

Secinājumu / nobeiguma daļas apjoms ir **līdz 1000 vārdiem**.

1.4. Citi struktūrelementi

Nepieciešamības gadījumā students var izstrādāt **saīsinājumu un/vai speciālo terminu** (ja tādi ir tekstā) skaidrojumu sarakstu vai vārdnīcu. Saīsinājumi, simboli un termini jāraksta stabiņā, kura kreisajā pusē ir saīsinājums, bet labajā – tā skaidrojums. Terminu sarakstā tiek izskaidroti pamattermini, kurus students ir izmantojis savā darbā.

Veidojot terminu vārdnīcu, jācenšas pēc iespējas precīzāk izskaidrot termina saturu, vai ir jānorāda attiecīgais avots, ja tiek izmantota pieejama termina definīcija (skaidrojums). Saīsinājumu un terminu saraksts jākārtē pēc alfabēta.

Izmantoto informatīvo avotu sarakstu veido avoti un literatūra, uz kuru darbā sniegtas atsauces.

Avoti iekļauj arhīva materiālus, atmiņas, statistikas apkopojumus, normatīvos aktus, žurnālu un avīžu rakstus u. c., kuru izpēte ir noslēguma darba izveides pamats.

Literatūrā ietilpst zinātniskās monogrāfijas un raksti, žurnālu un avīžu raksti, interneta materiāli u. c., kas izmantoti darba teorētiskās bāzes un pētījuma metodikas izveidē.

Izmantoto informatīvo avotu sarakstu jākārtē pēc autora uzvārda pirmā burta. Izmantotajiem interneta resursiem obligāti ir jānorāda datums, kad avots pēdējo reizi ir skatīts. Izmantoto informatīvo avotu skaitam noslēguma darbā ir jābūt samērīgam ar izvēlēto tematu un veiktā pētījuma raksturu/specifiku.

1.5. Pielikumi

Nepieciešamības gadījumā noslēguma darbam var pievienot **pielikumus**. Tajos sniedz papildinformāciju – statistikas tabulas, fotogrāfijas, metodikas (metodisko procedūru aprakstus), pārskatus u. c. Tā ir informācija, kas palīdz labāk izprast un papildina darba saturu. Arī radošais darbs radošais darbs (rakstu sērija, filma, fotogrāfiju sērija, medija formāts u. c.) jāpievieno kā pielikums. Pielikumi jānumurē (1. pielikums, 2. pielikums utt.) lapas labajā augšējā stūrī un uz tiem **obligāti jāatsaucas** (šādi – sk. 1. un 2. piel.) darba tekstā. Katram pielikumam ir jābūt virsrakstam. Nedrīkst vienus un tos pašus datus sniegt atkārtoti vai vairākkārt, piemēram, attēla, tabulas un teksta veidā. Katrā atsevišķā gadījumā jāizvēlas viens no šiem materiāla vai datu sniegšanas veidiem, un, proti, – tas, kas vislabāk un precīzāk atspoguļo vai raksturo pētāmo parādību. Pielikumi netiek ieskaitīti darba kopējā apjomā. Jāatceras, ka pielikumos ievieto tikai tos materiālus, kuri tieši attiecas uz darba saturu. Tajos nedrīkst iekļaut pilnu dažādu publikāciju, normatīvo aktu tekstus, publicētas programmas utt. Šie materiāli tiek uzskaitīti literatūras sarakstā un nepieciešamības gadījumā analizēti darba pamatnodaļās. Pielikumiem nav lappušu numerācijas.

NB!

**Pielikumus
numurē, bet
nenumurē
pielikuma
lapaspuses**

3. ATSAUČU UN LITERATŪRAS SARAKSTA NOFORMĒŠANA

Noslēguma darbs jāraksta zinātniskajā (akadēmiskās rakstības) stilā. Jāievēro, ka šim stilam ir savas konvencijas: rakstītais top rūpīgas un sistemātiskas izziņas rezultātā, izvērtē alternatīvus skatupunktus un teorijas un ir adresēts zinošiem un kritiski spriestspējīgiem lasītājiem. Viena no pamatprasībām akadēmiskā rakstībā ir sniegt bibliogrāfiskās atsauces jeb precīzas norādes uz informācijas avotiem (sk. 3.1. tab.).

Bibliogrāfiskā atsauce ir bibliogrāfisko ziņu kopums, kas nodrošina izmantotā avota identifikāciju. Atsauces jāuzrāda, ja tekstā ir

1. **norādīts** uz normatīvu aktu vai oficiālu dokumentu;
2. **citēts** kādas personas rakstītais vai runātais;
3. **izklāstīta** cita autora (vai autoru) ideja, koncepcija, teorija, secinājumi, uzskati u. tml.;
4. pieminēts vai **pārstāstīts** raksts, rakstu krājums, monogrāfija, pētījums, ziņojums vai cits avots;
5. **nosaukti** iepriekš publiskoti skaitļi vai fakti;
6. minēts kāds piemērs vai **vienreizējs gadījums**, kas nav vispārzināms, piemēram, arhīva materiālos atrasts.

Akadēmiskajā vidē pastāv daudz dažādu bibliogrāfisko atsauču noformēšanas stilu. Katrai augstskolai var būt savas prasības atsauču noformējumam. RSU sociālo zinātņu studentiem, rakstot akadēmiskos tekstus latviešu valodā, tiek ieteikts izmantot turpmāk aprakstīto atsauču noformēšanas stilu, kas pieder pie tā dēvētajiem “autora un datuma” stiliem un atvasināts no Čikāgas stila. Ja studenti raksta angļiski, ieteicams balstīties Čikāgas stila rokasgrāmatā (sk.: *The Chicago Manual of Style* un <http://guides.nyu.edu/content.php?pid=27555&sid=200250>).

Vispārējie atsauču principi

Lappušu skaits nav jānorāda, bet jānorāda raksta lappušu intervāls (no – līdz) šādiem avotiem: 1) akadēmisku žurnālu rakstiem, laikrakstu un žurnālu materiāliem, 2) rakstiem, kas ņemti no rakstu krājumiem, 3) materiāliem no konferenču tēžu krājumiem u. tml. Princips “Uzvārds, Vārds” tiek izmantots TIKAI atsauces sākumā.

Autori vienmēr jānorāda pilns vārds un uzvārds oriģinālrakstībā. Ja autoram ir divi vai vairāk vārdi, norāda tikai vienu no vārdiem, pārējos aizstājot ar iniciāļiem (Wilson, Edward O., ja tas ir pirmais autors, vai Edward O. Wilson visos citos gadījumos).

Rakstu nosaukumi vienmēr tiek likti pēdīnās. Grāmatu un žurnālu nosaukumi – vienmēr kursīvā.

Interneta adreses norāda bez īpašas krāsas, nepasvītrotas un bez kursīva (<http://guides.nyu.edu/content.php?pid=27555&sid=200250>).

Ja pie izdošanas vietām norādītas vairākas vietas, izvēlas un norāda tikai vienu.

Ja autors nav zināms, autora vārda vietā norāda: “Anonīms.” Ja nav zināms izdevējs, norāda [b. i.], t. i., “bez izdevēja”. Ja nav zināms izdošanas gads, gada vietā raksta [b. g.], t. i., “bez gada”. Ja nav zināma izdošanas vieta, raksta [b. v.], proti, “bez vietas”.

Izdošanas vietu un izdevniecību norāda tā, kā rakstīts avotā (t. i., New York vai Москва [arī Moskva, transkribējot latīņu burtiem atbilstoši starptautiski pieņemtajai tanskripcijai, t. i., ne latviešu vai amerikāņu], nevis Ņujorka vai Maskava).

3.1. tabulā vispirms norādīta formula (piemēram: (Uzvārds 1111, 1), kur 1 norāda kādu skaitli, pēc tam doti daži piemēri, kā šo formulu jāpiemēro praksē.

3.1. tabula

Paraugs

Atsauces tips	Skaidrojums	Tekstā apzīmē	Izmantotās literatūras sarakstā apzīmē
Grāmata: 1 autors		(Uzvārds 1111, 1) (Goffman 1986, 4) (Рыжакова 2008)	Uzvārds, Vārds. 1111. <i>Grāmatas nosaukums</i> . Izdošanas vieta: Izdevniecība. Goffman, Erwing. 1986. <i>Stigma: Notes on the Management of Spoiled Identity</i> . New York: Simon & Shuster, Inc. Рыжакова, Светлана Игоревна. 2008. <i>Этнические образы и стереотипы: по результатам сравнительного исследования среди молодежи Латвии и Литвы (1999-2003 гг.)</i> . Москва: Институт этнологии и антропологии РАН.
Grāmata: 2 vai 3 autori	Starp pirmā un otrā autora vārdu jāliek “un”	(Uzvārds un Uzvārds 1111, 11) (Gal un Kligman 2000, 25)	Uzvārds, Vārds, un Vārds Uzvārds. 1111. <i>Grāmatas nosaukums</i> . Izdošanas vieta: Izdevniecība. Gal, Susan, and Gail Kligman. 2000. <i>The Politics of Gender after Socialism: A Comparative-Historical Essay</i> . Princeton: Princeton University Press.
Grāmata: 4 un vairāk autori	Ja ir četri un vairāk autori, uzskaitiet visus autorus izmantotās literatūras sarakstā, bet tekstā norādiet vienīgi pirmo, kam seko “un citi” (latviešu avotiem).	(Uzvārds 1111) (Laumann u. c. 1994, 262) (Tērauds u.c. 2009)	Uzvārds, Vārds, Vārds Uzvārds un Vārds Uzvārds. 1111. <i>Grāmatas nosaukums</i> . Izdošanas vieta: Izdevniecība. Laumann, Edward O., John H. Gagnon, Robert T. Michael, and Stuart Michaels. 1994. <i>The social organization of sexuality: Sexual practices in the United States</i> . Chicago: University of Chicago Press. Tērauds, Elmārs, Raisa Andrēziņa, Biruta Kupča un Gunta Ancāne. 2009. <i>Depresijas norise un ārstēšanas iespējas: vadlīnijas</i> . Rīga: Latvijas Psihiatru asociācija.

Grāmata: sastādītājs, redaktors vai tulkotājs (autora vietā)	Sastādītājs: sast. Tulkotājs: tulk. Redaktors: red.	(Uzvārds un Uzvārds 1111, 1) (Bela un Tisenkopfs 2006, 3-4) (Крумм, Ломагин un Ханов 2012, 150) (Baltiņš 1996)	Uzvārds, Vārds, un Vārds Uzvārds, sast. 1111. <i>Grāmatas nosaukums</i> . Izdošanas vieta: Izdevniecība. Bela, Baiba, un Tālis Tisenkopfs, sast. 2006. <i>Dzīves kvalitāte Latvijā</i> . Rīga: Zinātne. Крумм, Рейнхард, Ломагин, Никита, Ханов, Денис, sast. 2012. <i>Образ другого: страны Балтии и Советский Союз перед Второй мировой войной</i> . Москва: Российская политическая энциклопедия. Baltiņš, Māris, sast. 1996. <i>Starptautiskā statistiskā slimību un veselības problēmu klasifikācija. 10. redakcija. 1. sējums</i> . Rīga: LR Labklājības ministrija, Veselības statistikas, informācijas un medicīnas tehnoloģiju centrs.
Grāmata: sastādītājs, redaktors vai tulkotājs (papildus autoram)	Tekstā tiek norādīts grāmatas autora(-u) uzvārds	(Uzvārds un Uzvārds 1111, 1)	Uzvārds, Vārds, un Vārds Uzvārds. 1111. <i>Grāmatas nosaukums</i> . Tulk. Vārds Uzvārds. Izdošanas vieta: Izdevniecība.
Grāmata: nodaļas autors		(Uzvārds un Uzvārds 1111, 1) (Lock 2007, 199) (Brīģis 2001, 153- 154) (Ancane 2001)	Uzvārds, Vārds, un Vārds Uzvārds, sast. 1111. No <i>Grāmatas nosaukums</i> , sast. Vārds Uzvārds un Vārds Uzvārds, 111-111. Izdošanas vieta: Izdevniecība. Lock, Margaret. 2007. "Genomic, Laissez-Faire Eugenics, and Disability." No <i>Disability in Local and Global Worlds</i> , sast. Benedicte Ingstad un Susan Reynolds Whyte, 189-211. Berkeley, Los Angeles, London: University of California Press. Brīģis, Ģirts. 2001. "Veselības stāvoklis." No: <i>Dzīves apstākļi Latvijā 1999. gadā: analītisku rakstu krājums</i> , sast. Edmunds Vaskis, 153-175. Rīga: Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde. Ancane, Gunta. 2001. „Psychosomatische Medizin in Lettland.” No <i>Psychosomatik am Beginn des 21. Jahrhunderts. Chancen einer biopsychosozialen Medizin</i> , Sast. Hans-Christian Deter, 517-23. Bern, Goetingen, Toronto, Seattle: Verlag Hans Huber.
Grāmata: priekšvārds, ievads vai tml.		(Uzvārds un Uzvārds 1111, 1) (Giddens 1992, x) (Vīksna 1998, 101)	Uzvārds, Vārds. 1111. "Nodaļas nosaukums." No Vārds Uzvārds <i>Grāmatas nosaukums</i> , 11-111. Izdošanas vieta: Izdevniecība. Giddens, Anthony. 1992. "Introduction." No Max Weber <i>The Protestant ethic and the spirit of capitalism</i> , vii-xxvi. London and New York: Routledge. Vīksna, Arnis. 1998. "Redaktora pēcvārds." No Imants Eglītis <i>Dvēsele krustcelēs. Psihiskā veselība: līdzsvars, robežas, aprūpe. 16 sarunas ar radiožurnālisti Birutu Kroni</i> , 100-102. Rīga: Rīgas Starptautiskais medicīnas zinātnes un farmācijas centrs.
Elektroniska grāmata	Norādiet uz to tāpat kā uz drukātu grāmatu, bet literatūras sarakstā aiz atsauces pievienojiet arī URL adresi. Ja grāmata ir pieejama dažādos formātos, norādiet	(Uzvārds un Uzvārds, 1111, nod. 1, dok 11) (Kurland un Lerner 1987, nod. 10, dok. 19)	Uzvārds, Vārds, un Vārds Uzvārds, sast. 1111. <i>Grāmatas nosaukums</i> . Izdošanas vieta: Izdevniecība. url. Kurland, Philip B., un Ralph Lerner, sast. 1987. <i>The Founders' Constitution</i> . Chicago: University of Chicago Press. http://press-pubs.uchicago.edu/founders/ .

	to, kuru lasījāt jūs. Grāmatām, kuras ir pieejamas tiešsaistē, norādiet URL. Ja lapšu numerācija nav pieejama, norādiet nodaļas vai sekcijas numuru Izmantojiet atbilstošus saīsinājumus, piem., Nodaļa: nod. Seksija: sekc. Rindiņa: rnd.	(Austen 2007, 14)	Austen, Jane. 2007. <i>Pride and Prejudice</i> . New York: Penguin Classics. Kindle edition.
Zinātniska žurnāla raksts	Tekstā norādiet lappusi, uz kuru atsaucieties; bibliogrāfijā – norādiet lappuses, no kuras līdz kurai raksts ir publicēts žurnālā. Dotajā piemērā 20 ir sējuma numurs (<i>volume</i>), (7) ir numurs (<i>issue</i>). Ja žurnāls netiek organizēts sējumos un tam ir tikai numurs, norādiet tikai šo numuru bez iekavām.	(Uzvārds un Uzvārds 1111, 111) (Shaw un Spokane 2008, 770)	Uzvārds, Vārds, un Vārds Uzvārds. 1111. "Raksta nosaukums." <i>Žurnāla nosaukums</i> 11 (1): 111-111. Shaw, Benjamin A., un Linda S. Spokane. 2008. "Examining the Association Between Education Level and Physical Activity Changes During Early Old Age." <i>Journal of Aging and Health</i> 20 (7): 767-787.
Zinātniska žurnāla raksts tiešsaistē	Norādiet uz to tāpat kā uz rakstu drukātā žurnālā, bet literatūras sarakstā pievienojiet arī DOI (<i>Digital Object Identifier</i>) adresi! DOI ir pastāvīgais identifikators, kuru pievienojot http://dx.doi.org/ , pārļūkprogramma aizvedīs uz avotu. Tam piekļuves datumu pievienot nav obligāti. Ja DOI nav pieejams, norādiet URL un piekļuves datumu!	Uzvārds un Uzvārds 1111, 111) (Kossinets un Watts 2009, 411) (Бурдьё 2002)	Uzvārds, Vārds, un Vārds Uzvārds. "Raksta nosaukums." <i>Žurnāla nosaukums</i> 11 (1): 111-111. doi:11.1111/111111. Kossinets, Gueorgi, un Duncan J. Watts. 2009. "Origins of Homophily in an Evolving Social Network." <i>American Journal of Sociology</i> 115:405–50. doi:10.1086/599247. Бурдьё, Пьер 2002. "За ангажированное знание." <i>Неприкосновенный запас</i> 5 (25). Skatīts 27.10.2014. http://magazines.russ.ru/nz/2002/5/burd.html
Pētījuma ziņojums	Norādiet uz to tāpat kā uz grāmatu!	Uzvārds u. c. 1111, 11) (Trapenciēre u. c. 2000, 11)	Uzvārds, Vārds, Vārds Uzvārds, Vārds Uzvārds, Vārds Uzvārds un Vārds Uzvārds 1111. <i>Pētījuma ziņojuma nosaukums</i> . Izdošanas vieta: Izdevniecība. Trapenciēre, Ilze, Ritma Rungule, Maruta Pranka, Taņa Lāce and Nora Dudwick. 2000. <i>Listening to the Poor: Social Assessment of Poverty in Latvia. Report on research findings (March - June 1998)</i> , <i>Social Policy Research Series</i> . Riga: Ministry of Welfare of the Republic of Latvia.
Raksts populāra žurnālā	Ja autors ir zināms, sāciet atsauci ar autora vārdu un raksta nosaukumu! Latviešu avotiem pēc izvēles pievienojiet arī raksta lappuses!	(Uzvārds un Uzvārds 1111, 11) (Lešinska un Goba 1996, 12)	Uzvārds, Vārds un Vārds Uzvārds. 1111. "Raksta nosaukums." <i>Žurnāla Nosaukums</i> , mēnesis, 1-11. Lešinska, Ieva un Kaspars Goba. 1996. "Cik nabagi esam? Ekspertu viedoklis." <i>Rīgas Laiks</i> , maijs, 8-12.
Raksts laikrakstā		(Uzvārds 1111) (Matīsa 2005)	Uzvārds, Vārds. 1111. "Raksta nosaukums." <i>Laikraksta nosaukums</i> , 11. mēnesis Matīsa, Vita. 2005. "Kliķes, klani, korupcija." <i>Diena</i> , 23. aprīlis.

	autors nav nosaukts, par autoru uzskatāms mājaslapas īpašnieks (uzturētājs). Tā var būt gan fiziska, gan juridiska persona. Ja rakstāt par biznesa uzņēmumu, bieži vien pietiek ar tā lapas pieminēšanu tekstā (“Kā 2008. gada 19. jūlijā McDonald’s Corporation pieminēja savā mājaslapā...”). Ja ir nepieciešama formālāka atsauce, var darīt, kā norādīts blakus stabiņos. Tā kā šāds saturs bieži mainās, norādiet, kurā datumā mājaslapā veiktas pēdējās izmaiņas, bet, ja tas nav redzams, atsaucies pamatam izmantojiet pēdējo izmaiņu datumu vai datumu, kurā esat skatījušies šo lapu!		Latvijas Nacionālā bibliotēka. 2014. “Latvijas kultūras vēsture attēlos.” Skatīts 28.10.2014. http://data.lnb.lv/retumprojekts/main.htm
Ieraksts emuārā (blogā) vai komentārs	Uz bloga ierakstu vai komentāru var atsaukties tekstā (“Kā teikts The Becker-Posner 2010. gada 23. februāra bloga ierakstā...”), un šādas atsaucies parasti netiek iekļautas bibliogrāfijā. Nav arī vispārpieņemta atsauču stila uz emuāru ierakstiem. Ja tomēr vēlaties formālu atsauci, izvēlēties kāda atsauce labāk der Jūsu avotam! Pievienojiet URL un piekļuves datumu!	(Uzvārds 1111) (Peipiņa 2014)	Uzvārds, Vārds. 1111. “Raksta nosaukums.” <i>Bloga nosaukums</i>. Skatīts 11.11.1111. http://www.url.lv Peipiņa, Madara. 2014. “Kā runāt ar deputātu?” <i>7 guru</i>. Skatīts 28.10.2014. http://www.7guru.lv/blogeri/madara-peipina
E-pasta vēstule vai īsziņa	E-pasta vēstule vai īsziņa var tikt pieminēta tekstā (“Īsziņā, ko Jānis Bērziņš man nosūtīja 2010. gada 1. martā, viņš atklāja, ka..”) un tās ļoti reti tiek iekļautas bibliogrāfijā. Iekavās var norādīt, ka tā ir privātā korespondence (priv. koresp.).	(Uzvārds 1111) (Bērziņš 2010)	Uzvārds, Vārds, e-pasta vēstule autoram, 1111. gada 11. datums. Bērziņš, Jānis, e-pasta vēstule autoram, 2010. gada 28. februāris.
Likums, Ministru Kabineta noteikumi, publiski dokumenti vai tml.		(Likuma nosaukums) (Administratīvā procesa likums)	Likuma nosaukums. URL: http://www.url.lv. Skatīts 11.11.1111. Administratīvā procesa likums. URL: http://likumi.lv/doc.php?id=55567 Skatīts 12.03.2013.

4. MĀNĪŠANĀS UN PLAGIĀTS

Mānīšanās (neatļautu līdzekļu izmantošana, norakstīšana utt.) tiek uzlūkota par nopietnu akadēmiskās disciplīnas un normu pārkāpumu.

Ir jāatceras, ka arī jebkura veida plagiāts ir stingri aizliegts. Kas ir plagiāts? Cita cilvēka uzrakstīta teksta vai vārdu izmantošana var tikt uzlūkota par plagiātu, ja jūs lietojat cita vārdus kā savējos, resp., tos piesavināties. Tas nenozīmē, ka jūs nedrīkstat pārfrāzēt kāda cita teikto. Pārfrāzējot jūs tulkojat cita autora domas, izmantojot savus vārdus. Taču arī tādā gadījumā ir skaidri jāpasaka, ka viedoklis, ko paužat, nav jūsējais, bet gan tā vai cita autora. Piemēram, jums jāsaka: “kā teicis Roberts Dāls”, un jāturpina ar citātu. **Ja citāts ir tiešs autora vārdu atkārtojums, tas noteikti jāliek pēdiņās, lai lasītājs varētu viegli atšķirt, kur ir jūsu kā autora teiktais un kur cita cilvēka domas. Citu autori viedokļu un informācijas izmantošana ir normāla prakse akadēmiskajā dzīvē, kas liecina, ka esat apguvis plašu materiālu par noteiktu tematu.**

Ja citējat tekstu, kas garāks par 30 vārdiem, tas jāizdala atsevišķā rindkopā, ar vienotu atkāpi un mazākā 11 punktu šriftā. Šādi izcelts citāts **nav jāliek pēdiņās. Jebkurā gadījumā (arī ja necitē, tikai atstāsta kāda autora domas), atsaucē jāmin šo tēžu publikācijas vieta – pilna bibliogrāfiskā norāde ar lappusi.**

Nodarboties ar plagiātu nav jēgas, jo zinātniskajā darbā jums ir jādemonstrē, kā savas atziņas pamatojat iepriekšējos atklājumos. Tāpēc citēšana nav vienkārši cienījama, bet ļoti nepieciešama prakse. Plagiātu ir viegli atmaskot tāpēc, ka jebkuras personas stils būtiski atšķiras no citas personas stila, **pasniedzēji labi pārzina studentu izmantoto literatūru, plagiāts ir viegli pārbaudāms, izmantojot mūsdienu tehnoloģiju iespējas.**

Tajā pašā laikā ar citēšanu pārlietu aizrauties nevajag. Darbi, kas sastāvēs lielākoties tikai no citātiem, arī nav pieņemami, jo liecina, ka autoram nav savu domu un trūkst izklāsta un analīzes prasmju.

Jāuztver, ka plagiāts ir arī teksta “aizņemšanās” no studiju biedriem, kolēģiem (arī vecāko studiju gadu studentiem), interneta vai citiem resursiem. Tāpat nav ieteicams griezties pēc palīdzības pie cilvēkiem, kas par naudu raksta darbus. Šādu pakalpojumu izmantošana Eiropas universitātēs tiek uzlūkota kā kriminālnodarījums, par ko soda ar izslēgšanu. Vēršam jūsu uzmanību uz to, ka plagiāta un mānīšanās gadījumi var būt par iemeslu tam, ka tiek atskaitīts no RSU Komunikācijas fakultātes studentu skaita. Ja tiek pieņemts lēmums, izmantojot neatļautus līdzekļus vai plagiātu, jūs tiek aicināts pie dekāna/prodekāna vai uz fakultātes domi uz pārrunām. Pēc viena šāda gadījuma jums tiek izteikts brīdinājums, bet nākamajā reizē Komunikācijas fakultātes Domes sēdē un/vai RSU Dekānu padomē tiek izskatīta jūsu izslēgšana no universitātes.

Jāatzīmē, ka noslēguma darbu pārbauda ar satura oriģinalitātes pārbaudes metodēm, t. sk. izmantojot RSU lietošanā esošās automatizētās sistēmas, piemēram, Antiplaģiātisma un rakstu darbu labošanas sistēmu Turnitin®.

Ja tiek konstatēts plaģiāts, darba vadītājs vai recenzents rīkojas atbilstoši Rīgas Stradiņa universitātes Studiju reglamentā I un Rīgas Stradiņa universitātes Akadēmiskā godīguma politikā noteiktajam. Disciplinārlietu procesu reglamentē „Rīgas Stradiņa universitātes Studiju iekšējās kārtības noteikumi”.

Tādējādi, ja studējošā darbā vai rīcībā konstatē iespējamu akadēmiskā godīguma pārkāpumu, studējošajam pieprasa ne vēlāk kā triju darba dienu laikā sniegt paskaidrojumus (paskaidrojumu nesniegšana nav šķērslis tālākai rīcībai). Darba novērtēšanas komisija piecu darba dienu laikā izvērtē studējošā paskaidrojumus (ja tādi sniegti) un rīkojas vienā no šādiem veidiem:

- ja nav konstatēts akadēmiskā godīguma pārkāpums – atļauj turpināt darba aizstāvēšanu, piešķir darba saturam atbilstošu vērtējumu;
- ja akadēmiskā godīguma pārkāpums konstatēts – tiek izlikts vērtējums “ļoti, ļoti vāji” (1 balle) un par to ziņo akadēmiskās struktūrvienības vadītājam, kā arī fakultātes dekānam disciplinārlietas ierosināšanai;
- ja jau novērtētā studējošā darbā konstatēts akadēmiskā godīguma pārkāpums – maina sākotnējo darba vērtējumu, piešķirot nesekmīgu vērtējumu “ļoti, ļoti vāji” (1 balle) un ziņo par to akadēmiskās struktūrvienības vadītājam, kā arī fakultātes dekānam disciplinārlietas ierosināšanai.

Atkarībā no izdarītā pārkāpuma smaguma ir šādi disciplināratbildības veidi:

- piezīme;
- rājiens;
- eksmatrikulācija.

5. NOSLĒGUMA DARBA NOFORMĒŠANAS VISPĀRĒJĀS PRASĪBAS

Darbus noformē datorrakstā uz standarta izmēra lapām (formāts A4 – 210x297 mm), rakstot darbu lapas vienā pusē.

Lapām jāatstāj baltas malas. **Malu izmēri:**

- ⇒ labajā pusē – 20 mm;
- ⇐ kreisajā pusē – 30 mm;
- ↑ augšā – 20 mm;
- ↓ apakšā – 20 mm.

Darba **teksta** burtu lielums **12 punkti**, burtveidolam jābūt skaidri salasāmam – **Times New Roman**, intervāls starp rindiņām **1,5**. Tabulās, attēlos var izmantot mazāka izmēra rakstu zīmes. **Lappušu numerācija ir lapas labajā augšējā stūrī bez papildu zīmēm.** Lappušu numerācija sākas ar ievadu (vairumā gadījumu tā ir 3. lpp.) un beidzas ar izmantoto informatīvo avotu sarakstu.

NB!
Times New Roman, 12 punkti, 1,5 rindstarpas, lappušu numerācija augšējā stūrī

Noslēguma darba izklāstā jālieto zinātnisks valodas stils, jāizmanto zinātniska terminoloģija. Jāizvairās arī no liekas tēlainības, liekvārdības. Jāpārbauda lietoto teikumu un izteikumu precizitāte.

Stingri jāievēro ortogrāfijas un interpunkcijas likumi. Teksts jāveido atbilstoši mūsdienu latviešu literārās valodas gramatikas un stilistikas noteikumiem. (Pēdējais neattiecas uz gadījumiem, kad tiek citēti teksti latgaliešu rakstu valodā, veclatviešu rakstu valodā, izloksnēs, sociālo grupu žargonos, folkloras teksti u. tml.).

Virsrakstu rindu burtu lielumi – **obligāti jāievēro:**

1. DAĻAS VIRSRAKSTS (arī SATURA RĀDĪTĀJS, IEVADS, NOBEIGUMS, IZMANTOTO..) – 16 punkti (UPPERCASE, lapas centrā)

1.1. Nodaļas virsraksts – 14 punkti (lapas centrā)

1.1.1. Apakšnodaļas virsraksts – 12 punkti (lapas kreisajā pusē)

Virsraksta attālums no iepriekšējā teksta 10–12 mm. Apmēram 6 mm attālumā no virsraksta sākas turpmākais teksts. Daļu nosaukumus raksta izmantojot lielos burtus, nodaļu un apakšnodaļu – izmantojot mazos burtus un lielo pirmo burtu **simetriski tekstam**. Virsrakstos **pārnesumus nelieto**, tos **nepasvītro**, aiz **virsraksta punktu neliek**.

NB!
Aiz virsraksta punktu neliek

Virsraksta rindu var iezīmēt **tumšāk** vai *slīpi*, ja tas nepieciešams darba labākai pārskatāmībai.

Ja teksts tiek sadalīts nodaļās un apakšnodaļās, nedrīkst būt tikai viena nodaļa (1.1.

nodaļa) vai apakšnodaļa (1.1.1. apakšnodaļa), jābūt vismaz 2 vai vairākām (1.1. nodaļa, 1.2. nodaļa utt.).

Atsauces uz avotiem un literatūru tekstā ievieto, kā parādīts 3.1. tabulā, t. i., iekavās norādot autora(-u) uzvārdu, publicēšanas gadu un, ja nepieciešams, lappusi (piemēram: Rožukalne 2014, 11). Visām šādi norādītajām atsaucēm jābūt atšifrētām literatūras sarakstā darba beigās.

Visās darba daļās jābūt atsaucēm uz izmantotajiem avotiem un literatūru. Atsauces lietojamas tad, ja:

1. tekstā sniegts citāts;
2. tekstā dots citu autoru skaitliskais (statistiskais) materiāls, tabulas, attēli, formulas;
3. izklāstīts kādas personas viedoklis vai uzskati;
4. pieminēts kāds avots, pētījums, raksts.

Citātiem jābūt precīziem. Nedrīkst izraut no konteksta atsevišķu frāzi vai tās daļu un uz tā pamata veikt secinājumus. Ja tiek citēts no pētījuma svešvalodā, tad citāts jātulko un jāmin citāta tulkojuma autors.

Atsauces sniedz tajā valodā, kādā ir avots vai zinātniskā publikācija. Atsauce obligāti jānoslēdz ar avota vai izdevuma lappuses numuru, kurā ietverts citētais fragments, minētā doma, viedoklis vai skaitliskais (statistiskais) materiāls. Pētījuma pieminējuma gadījumā atsauces noformējums ir identisks ar literatūras sarakstā minēto. **Nodaļu vai apakšnodaļu nedrīkst noslēgt ar atsauci.**

Citējot tikai nelielu daļu no kāda teikuma, to drīkst gramatiski iekļaut tekstā. Arī šāds citāts ir **jāliek pēdiņās**, bet nav jāsāk ar lielo burtu (ja vien nav citu nosacījumu lielā burta lietošanai).

Pārskatāmības dēļ darbā izmantoto skaitlisko informāciju ieteicams izvietot tabulās. Darba ilustrēšanai izmantojami arī dažādi attēli. Bet darbs nav jāpārblīvē ar skaitlisko materiālu. Nevajadzīgi skaitļi apgrūtina darba izpratni. Skaitlisko materiālu, kas ievietots tabulās vai attēlots grafiski, **darbā ir jāanalizē**.

Katrai **tabulai** jābūt kārtas numuram **daļas ietvaros** (1.1. tabula, 2.1. tabula). Tabulas numurē ar arābu cipariem un numuru raksta virs tabulas, labajā pusē. Vārdu “tabula” raksta ar maziem burtiem. Aiz vārda “tabula” **punktu neliek**.

Piemēram: 1.1. tabula

Pirmais cipars (1) nozīmē daļas numuru, bet otrais (1) – tabulas kārtas numuru šajā darbā.

Katrai tabulai jābūt tās saturam atbilstošs nosaukums (virsraksts). Nosaukumu

NB!

Citāti obligāti ir jāliek pēdiņās

NB!

Tabulas numuru raksta virs tabulas, labajā pusē

raksta virs tabulas zem numura, tabulai pa vidu (tabulu un tās nosaukumu lapā centrējot). Tabulas nosaukumu raksta ar maziem burtiem un lielo pirmo burtu, **bez punkta nosaukuma beigās**.

Tabulas noformējuma piemērs:

1.1. tabula
Atbilžu apkopojums jautājumam “Mana vērtību hierarhija”

Vieta vērtību skalā	Pusaudžu pieminētās vērtības	Cik bieži attiecīgā vērtība tika pieminēta, %
1.	Godīgums (patiesīgums)	63%

Attālums no iepriekšējā teksta līdz tabulas numuram ir 6 mm. Tabulas nosaukumu zem numura raksta nākamā rindā. Nākamā rindā sākas arī pati tabula. Attālums no tabulas līdz aiz tās sekojošam tekstam ir 6 mm.

Daļu, nodaļu vai apakšnodaļu iesākt un pabeigt ar tabulu **nedrīkst**. Tabulas saturu sadala attiecīgās ailēs, kurām dod nosaukumus. Tabulas un aiļu nosaukumiem jāatbild uz jautājumiem: kas? kur? kad? kādās mērvienībās?

Aiļu nosaukumiem jāsākas ar lielo burtu; apakšnosaukumiem, ja tie sastāda teikumu ar ailes nosaukumu – ar mazo burtu, ja tie ir patstāvīgi – apakšnosaukumu sāk ar lielo burtu.

Ja tabulu pārnes nākamajā lappusē, kā arī ērtākai datu analīzei, ailes numurē ar cipariem.

Pārnesot tabulu nākamajā lapā, vispirms jāraksta “tab. turpinājums”, norādot tās numuru, pēc tam atkārtoti tabulas aiļu numerāciju.

Piemēram:

1.1. tab. turpinājums

1	2	3
1.	Godīgums (patiesīgums)	63%

Tabulas jāizvieto darbā tūlīt pēc pirmās norādes uz tām tekstā, “nepārgriežot” darbu. Turklāt jācenšas tabulas izvietot tā, lai tās būtu ērti pārskatāmas. Lielas tabulas, kas aizņem vairāk nekā pusi no lappuses, vēlams ievietot pielikumos, atsaucoties uz tām un analizējot tās tekstā.

Atsaucoties uz tabulu tekstā, lieto vārda “tabula” saīsinājumu (sk. 1.1. tab.).

Darbā izmantojamām mērvienībām un to apzīmējumiem jāatbilst standartam. Ja visi tabulas dati izteikti vienā mērvienībā, tad to var parādīt iekavās zem tabulas virsraksta. Ja tabulas dati izteikti dažādās mērvienībās, tās parāda atsevišķā ailē, vai arī

NB!

Tabulas pārnesot nākošajā lapā, pirms tabulas (jaunajā lapā) jānorāda teksts “tab.

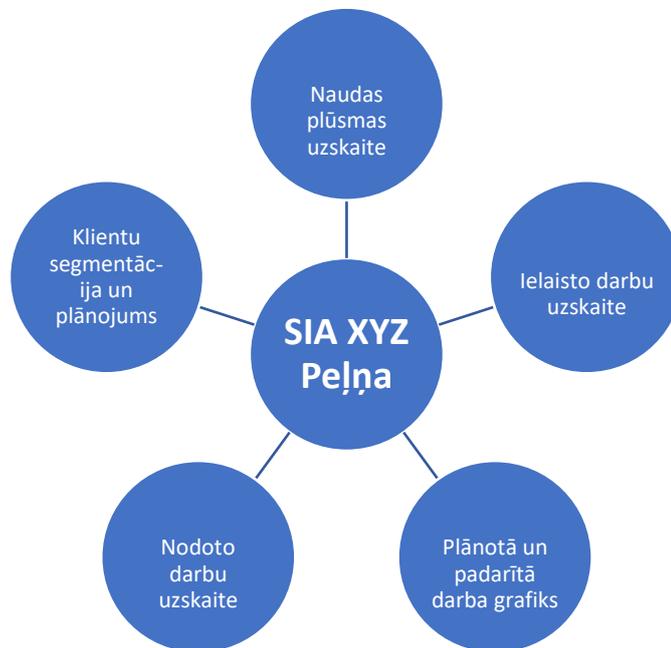
pie aiļu nosaukumiem, atdalot ar komatu.

Visas ilustrācijas – shēmas, diagrammas, grafikus u. c. sauc par attēliem. Tie jāievieto darbā tūlīt pēc norādes uz tiem tekstā. Katram **attēlam** jābūt kārtas numuram daļas ietvaros (1.1. attēls, 2.1. attēls).

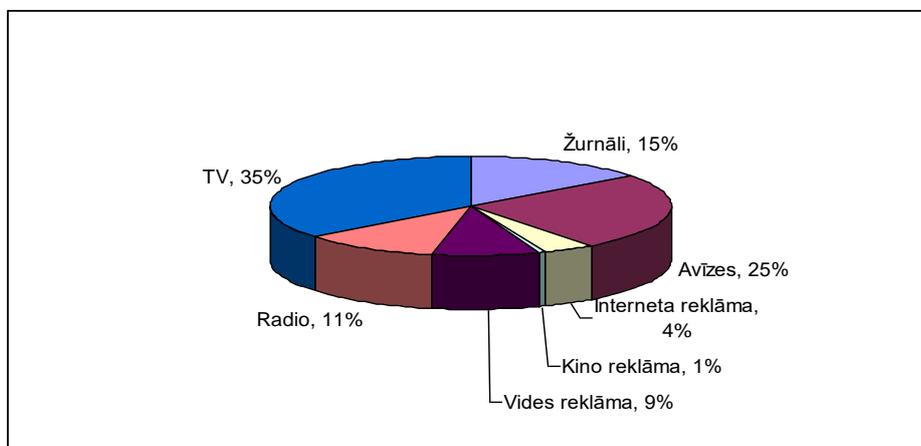
Attēlus numurē ar arābu cipariem daļas ietvaros. Katram attēlam dod atbilstošu nosaukumu, kuru raksta simetriski zem tā, vienā rindā ar numuru. Nosaukumu raksta ar maziem burtiem un lielo pirmo burtu, **bez punkta** nosaukuma beigās.

Ja attēlam vajadzīgi kādi paskaidrojumi, tos raksta zem nosaukuma. Aiz nosaukuma tādā gadījumā liek kolu.

Attēla noformējuma piemēri:

1.1. attēls. SIA XYZ ieviestās un sakārtotās uzskaites

1.1. attēls. Finanšu sadalījums pa medijiem 2016. gadā

NB!

**Attēla
numuru
un
nosauku-
mu raksta**

Atsaucoties tekstā uz attēlu, vārdu “attēls” raksta saīsināti (sk. 1.1. att.). Attēlus jācenšas izvietot tā, lai tos varētu aplūkot, nepagriežot darbu. Attēliem, kas aizgūti no literatūras vai citiem avotiem, aiz nosaukuma dod **atsauci** uz tiem. Daļu, nodaļu vai apakšnodaļu iesākt un pabeigt ar attēlu **nedrīkst**.

Pielikumu numerācijā, to novietojuma secībā, lietojami arābu cipari. Katram pielikumam to augšējā labajā stūrī jāieraksta pielikuma numurs un vārds “pielikums”, piemēram, “1. pielikums”. Lappuses vidū jāraksta katra pielikuma virsraksts. Katrs pielikums sākams jaunā lapā.

Pielikumā ievietotos attēlus, tabulas utt. numurē ar arābu cipariem katra pielikuma ietvaros (1. attēls, 1. tabula utt.).

Pielikumu izvēlei jābūt pamatotai, uz tiem obligāti jāatsaucas darba pamattekstā.

6. NOSLĒGUMA DARBA IESNIEGŠANA UN AIZSTĀVĒŠANA

Noteiktajā termiņā – **04.06.2024.** – jāveic darba augšuplāde e-studijās pie attiecīgajā studiju kursā izveidotā uzdevuma. Darba zinātniskais vadītājs 3 (trīs) darba dienu laikā pēc augšuplādes akceptē vai neakceptē darbu, novērtējot tā atbilstību prasībām un par to veic ierakstu (ieskaitīts vai neieskaitīts) e-sekmēs, kā arī apstiprina darba virzīšanu aizstāvēšanai ar e-pasta starpniecību studiju programmas vadītājam un fakultātei.

Noslēguma darba aizstāvēšana notiek klātienē vai *zoom* platformā atklāti (par to tiks paziņots atsevišķi), piedaloties darba autoram, iespēju robežās zinātniskajam vadītājam un komisijai, kuru izveido studiju programmu vadītāji. **Darba autors uzstājas ar 5–7 min. garu prezentāciju, kurā izklāsta veiktā pētījuma aktualitāti, mērķus, uzdevumus, pētījuma rezultātus un secinājumus. Kopējā darba aizstāvēšana ir ~10 min. gara.**

Noslēguma darba aizstāvēšanas rezultāti tiek paziņoti tajā pašā dienā pēc tam, kad ir aizstāvējušies visi tajā dienā sarakstā iekļautie studenti. Noslēguma darba novērtēšanas komisijas lēmumu par darba novērtējumu var apstrīdēt, iesniedzot apelāciju. Apelācijas kārtību nosaka Studiju reglaments I.

NB!

Prezentācija ir 5–7 minūtes gara

PIELIKUMI

1. pielikums

Rīgas Stradiņa universitātes
Komunikācijas fakultātes
dekānei
profesorei Ievai Puzo

(uzvārds, vārds)

								-						

(personas kods)

Komunikācijas fakultātes

_____ studiju programmas

_____ studiju gada studenta (-es),

stud. apliec. Nr. _____,

IESNIEGUMS

Lūdzu apstiprināt mana **nosléguma darba** tematu

Nosléguma darba vadītājs _____
(zinātniskais grāds, vārds, uzvārds)

Nosléguma darbu iesniegšu atbilstoši šādam tematiskajam kalendāra plānam:

teorētiskā daļa līdz 29.03.2024.;

konceptijas daļa nosléguma darbam līdz 26.04.2024.;

gala variants līdz 04.06.2024.

Ar parakstu apliecinu, ka apņemos godprātīgi izstrādāt nosléguma darbu fakultātē noteiktajos termiņos, savlaicīgi iesniedzot fakultātē tēzes, darba pirmvariantu, kā arī gala darbu. Ar darba izstrādes zinātniskajām prasībām esmu iepazīnies/iepazīnusies.

_____ (studenta paraksts)

_____ (datums)

Piekrītu vadīt nosléguma darbu:

_____ (darba vadītāja paraksts)

_____ (datums)

2. pielikums

Rīgas Stradiņa universitāte
Komunikācijas fakultāte
..... studiju programma
(Times New Roman, 14 fonts)

NOSLĒGUMA DARBS

(atstāt vajadzīgo darba veidu, Times New Roman, 14 fonts, Caps Lock, Bold)

(Nosaukums: Times New Roman, 16 fonts, bold)

Darba nosaukuma formulējumā obligāti jābūt ietvertai norādei, ka tas ir radošais darbs!

Darba autore (-s):

(vārds, uzvārds)

Studenta apliecības Nr.

2024. gada

Darba vadītāja (-s):

(vārds, uzvārds)

(zinātniskais grāds, RSU vēlētais amats)

RSU Komunikācijas fakultāte

2024. gada

Rīga, 2024

SATURA RĀDĪTĀJS

(PARAUGS)

Anotācija (bez lpp. numerācijas)

Annotation (bez lpp. numerācijas)

Ievads.....

(Ievadā var rakstīt avotu un literatūras aprakstu – jāapraksta avoti, visa izmantotā literatūra – latviski)

1.

1.1.

1.2.

1.3.

2.

2.1.

2.2.

3.

3.1.

3.2.

Diskusijas daļa.....

Nobeigums

(secinājumi un priekšlikumi)

Izmantoto informatīvo avotu saraksts

Saīsinājumi un/vai speciālo terminu skaidrojums.....

Pielikumi

(Pielikumi ir jāraksta uz atsevišķas lapas, pa vidu virsraksts PIELIKUMI, numurē tikai pielikuma pirmo lapu, pašiem pielikumiem lpp. numerācijas nav)

4. pielikums

Veidlapa Nr. E-21

APSTIPRINĀTA

ar Rīgas Stradiņa universitātes rektora

2018. gada 4. jūnija rīkojumu Nr. 5-1/122/2018

APLIECINĀJUMS

(Rīgā)

20__gada __._____

Apliecinu, ka **noslēguma darbs**

(darba nosaukums)

(turpmāk – darbs) ir izstrādāts likumīgi un godprātīgi, tas ir:

- 1) darbs ir izstrādāts patstāvīgi Rīgas Stradiņa universitātes studiju programmas apguves ietvaros, par izmantotajiem informācijas avotiem, materiāliem un datiem, tajā skaitā manis paša (-as) iepriekš radītiem un publiskotiem darbiem, ir dotas atsauces. Šis darbs nekādā veidā nav ticis iesniegts nevienai citai komisijai vai institūcijai un nekad nav publicēts;
- 2) darba izstrādē ir ievērotas trešo personu tiesības attiecībā uz komercnoslēpumu, zinātību (*know-how*), preču zīmju izmantošanu, patentētu vai patentējamu izgudrojumu izmantošanu;
- 3) darba izstrādē ir ievērotas trešo personu tiesības attiecībā uz privāto dzīvi un personas datu aizsardzību;
- 4) darba izstrādē netika izpausts valsts noslēpums;
- 5) darba izstrādē nav izmantota cita ierobežotas pieejamības informācija;
- 6) darba elektroniskā versija atbilst iesietajai versijai.

Ja darbā ir izmantota iepriekš minētā informācija, esmu saņēmis (-usi) un pievienojis(-usi) darbam attiecīgo personu vai institūciju rakstveida piekrišanu vai atļaujas.

Ja minētais neatbilst patiesībai, es apzinos, ka mans darbs var tikt noraidīts un es uzņemos visu ar to saistīto civiltiesisko, administratīvo un krimināltiesisko atbildību.

Ja minētie fakti atklāsies pēc diploma saņemšanas, apzinos, ka manu diplomu var anulēt.

Piekrītu/nepiekrītu (nevajadzīgo izsvītrot), ka Rīgas Stradiņa universitāte izmantos manu noslēguma darbu studiju un zinātniskajā darbā, tajā skaitā citu studējošo, studiju un noslēguma darbos.

Piekrītu/nepiekrītu, ka noslēguma darbs būs publiski pieejams Rīgas Stradiņa universitātes Bibliotēkā vai akadēmiskajās struktūrvienībās.

_____ / _____ /

(studējošā paraksts)

(vārds, uzvārds)

5. pielikums**NOSLĒGUMA DARBA VADĪTĀJA KONSULTĀCIJAS**

Izstrādājot noslēguma darbu, studentam vismaz 4 (četras) reizes jāapmeklē darba vadītāja konsultācija klātienē vai attālināti (ieskaitot konsultāciju pirms noslēguma darba temata apstiprināšanas). Veidlapa glabājas pie studenta, un students ir atbildīgs par tās nodrošināšanu konsultācijas laikā. Aizpildītu konsultāciju lapu students augšuplādē e-studijās (vienlaikus ar noslēguma darba iesniegšanu) pie šim mērķim izveidotā uzdevuma. Darba vadītājs lejuplādē iesniegto dokumentu un parakstās par sniegtajām konsultācijām. Informācija par saņemtajām konsultācijām tiek ņemta vērā, vērtējot darba izstrādes procesu un sadarbību ar vadītāju.

Studējošā vārds un uzvārds

Studiju programma

Studiju gads, grupa

1. konsultācija Konsultācijas datums _____ Konsultācijas formāts (klātiene, e-pasts, attālināti u.c.): _____	2. konsultācija Konsultācijas datums _____ Konsultācijas formāts (klātiene, e-pasts, attālināti u.c.): _____
3. konsultācija Konsultācijas datums _____ Konsultācijas formāts (klātiene, e-pasts, attālināti u.c.): _____	4. konsultācija Konsultācijas datums _____ Konsultācijas formāts (klātiene, e-pasts, attālināti u.c.): _____